

DUURZAAM AANKOPEN VAN KANTOORMATERIAAL

Deze praktische fiche wil antwoord bieden op de vraag:

«Hoe kunnen we de aankoop van kantoorbenodigdheden in een bedrijf duurzamer maken?»

Dit document biedt praktisch advies voor de volgende productcategorieën: kleine papierwaren (enveloppen, etiketten, notitieblokken, schriften, post-its ...), schrijfwaren (markers, markeerstiften, pennen, rollerbalpennen, potloden ...), klasseer- en archiveringsmateriaal (archiefdozen, hangmappen, ringmappen, verdelers, mappen ...).

Basisprincipes

- ▶ Koop producten die gemaakt zijn van gerecycleerde grondstoffen of grondstoffen met een milieulabel.
- ▶ Koop producten die geschikt zijn voor het beoogde gebruik: goed papiergewicht, voldoende stevig product...
- ▶ Vermijd zoveel mogelijk plastic producten (mappen, ringmappen, archiefdozen...) die slecht zijn voor uw gezondheid.

1. Context en problematiek

Hoewel digitale technologie en IT steeds meer terrein winnen, gebruiken we nog steeds kantoorbenodigdheden. Dagelijks nemen we handgeschreven notities, versturen we post en archiveren we papieren documenten.

Veel van deze benodigdheden zijn gemaakt van papier. Papierfabricage is een belangrijke industrie in Europa, die veel materialen verbruikt. Na de petrochemie is deze industrie de grootste energieverbruiker en een van de drie grootste CO₂-producenten.

Goed om te weten

- Het kost 3 keer meer energie om conventioneel papier te maken dan om gerecycleerd papier te produceren. Water is een essentieel ingrediënt om papierpulp te maken en onzuiverheden te verwijderen. De fabricage van 100% gerecycleerd papier bespaart ongeveer 90% water.
- Wenst u meer informatie over gerecycleerd papier, dan kunt u [hier](#) verder lezen.
- Voor meer informatie over de milieupact van papier, kunt u de praktische fiche over de aankoop van duurzaam printerpapier raadplegen.

Veel benodigdheden worden nog steeds van plastic gemaakt. Maar van bij de productie tot aan de afvalverwijdering komen er stoffen vrij die giftig zijn voor het milieu en onze gezondheid. Het is dus het beste om plastic zoveel mogelijk te vermijden.

Duurzaam kopen begint dus met de keuze van de juiste producten. Hieronder leggen we u in detail uit waarom.

DUURZAAM AANKOPEN VAN KANTOORMATERIAAL

2. Praktisch advies voor duurzame aankopen

Kies voor stevigeproducten die langer meegaan. Denk voor duurzaamheid ook aan recyclage en hergebruik. Maar al te vaak worden spullen in perfecte staat weggegooid. Maak er een gewoonte van om spullen in goede staat, zoals mappen, ringmappen en archiefdozen, opnieuw te gebruiken.

Gebruik drie criteria als leidraad bij uw aankopen: gerecycleerd materiaal, stevigheid en recycleerbaarheid.

Milieulabels kunnen ook heel waardevol zijn bij het maken van duurzame keuzes. Niet alle milieulabels hebben dezelfde criteria, maar ze garanderen wel een onafhankelijke controle door een derde partij. Ze certificeren dat producten gemaakt zijn van duurzame materialen en voldoen aan sociale, ecologische en kwaliteitscriteria.

Kleine papierwaren (enveloppen, etiketten, notitieblokken, schriften, post-its)

- Voor papierproducten is het cruciaal om rekening te houden met de herkomst van de vezels en een gewicht te kiezen dat aan uw behoeften aangepast is.
- In deze categorie zijn de belangrijkste milieulabels Blauwe Engel, EU Ecolabel, FSC en PEFC.

- De labels FSC en PEFC omvatten enkel criteria rond de herkomst van de papiervezels.
- De milieulabels Blauwe Engel en EU Ecolabel hebben daarentegen bredere criteria, vooral met betrekking tot papierproductie.
- De meest duurzame optie is om producten te kopen die gemaakt zijn van 100% gerecycleerde vezels en die labels dragen waarvan de criteria betrekking hebben op de impact van de productie, zoals Blauwe Engel.
- Let ook op het gewicht van de producten. Hoe zwaarder het gewicht, hoe minder milieuvriendelijk het product.
- Koop voor enveloppen bijvoorbeeld 80g/m². Kies voor kladpapier een gewicht tussen 45g/m² en 70g/m². Voor notatieblokken met harde kaft kiest u best papier met een gewicht tussen 70g/m² en 90g/m².
- Voor notatieblokken en enveloppen is het de meest duurzame optie om producten te kopen die gemaakt zijn van 100% gerecycleerde vezels en die het EU Ecolabel dragen.
- Beperk plastic tot een minimum en kies voor producten die volledig van papier/karton zijn gemaakt. Vermijd notatieblokken en schriften met plastic kaften, vellen of verdelers, evenals enveloppen met plastic vensters.
- Denk ook aan producten gemaakt van hergebruikt papier, zoals de notatieblokken van Odd Paper. Deze Brusselse start-up gebruikt alleen papier dat bij bedrijven wordt teruggewonnen en anders in de vuilnisbak belandt. Het papier wordt niet gerecycleerd, maar hergebruikt om gepersonaliseerde notatieblokken te maken voor werknemers van bedrijven. Meer info vindt u [hier](#).
- Let er ook op dat lijm vrij is van oplosmiddelen.

DUURZAAM AANKOPEN VAN KANTOORMATERIAAL

Schrijfwaren (markers, markeerstiften, pennen, rollerballpennen, potloden ...)

- Voor schrijfwaren koopt u best producten met de milieulabels Blauwe Engel, NF Environnement, Nordic Swan, FSC of PEFC.
- Koop voor markers, pennen en rollerballs producten die het milieulabel NF Environnement dragen, gemaakt zijn van gerecycleerd materiaal (hout, plastic ...) en navulbaar zijn. Koop geen kartonnen pennen. Hoewel ze er milieuvriendelijk uitzien, zijn ze niet stevig genoeg, waardoor u ze vaker dan normaal moet vervangen.
- Koop voor highlighters producten met het milieulabel Blauwe Engel.
- Koop voor potloden producten met het milieulabel Nordic Swan, gemaakt van gerecycleerd materiaal. Het is belangrijk dat het houten lichaam uit onbehandeld hout bestaat en niet gelakt is.
- Vervang tot slot mechanische potloden door potloden. Mechanische potloden hebben alleen toegevoegde waarde als ze worden bijgevuld, anders niet.

Klasseer- en archiveringsmateriaal: archiefdozen, hangmappen, ringmappen, verdelers, mappen ...

- Voor archiveringsmaterialen zijn de belangrijkste milieulabels op de markt: Blauwe Engel en FSC.
- De beste keuze is het Blauwe Engel-label, dat garandeert dat het materiaal gemaakt is van 100% gerecycleerd papier. Het bevat ook bepaalde criteria met betrekking tot de productie van het product (verbod op gevaarlijke stoffen ...).
- Alternatieven zijn de FSC- en PEFC-labels, die producten aanbieden gemaakt van gerecycleerde vezels en/of afkomstig uit duurzame bossen. Deze hebben echter geen criteria voor de productiefase.
- Beperk het gebruik van plastic ook hier tot een minimum en kies voor producten die alleen van papier/karton zijn gemaakt. Vermijd plastic verdelers en ringmappen of hangmappen met plastic bekleding.

DUURZAAM AANKOPEN VAN KANTOORMATERIAAL

3. Milieulabels

Korte vergelijking van de labels

Blauwe Engel		Blauwe Engel omvat onder andere criteria met betrekking tot materialen: hout moet ten minste voor 70% afkomstig zijn uit duurzaam beheerde bossen en papiervezels moeten 100% gerecycleerd zijn. De criteria betreffen ook de navulcapaciteit van producten en een verbod op - of beperkt gebruik van - bepaalde giftige producten en verpakkingen. Via deze link vindt u de lijst met beschikbare producten. Gedetailleerde informatie over deze criteria kunt u raadplegen via deze link.
NF Environnement		NF Environnement heeft criteria met betrekking tot productkwaliteit (valbestendigheid, schrijflengte ...), inkten, gevaarlijke/toxische producten, zware metalen en grondstoffen. Gedetailleerde informatie over deze criteria kunt u raadplegen via deze link.
Nordic Swan		Nordic Swan bevat voornamelijk milieucriteria. De andere, minimale criteria hebben te maken met de stevigheid van het materiaal. De milieucriteria betreffen grondstoffen: ten minste 30% van de plastic materialen moet afkomstig zijn van hernieuwbare of gerecycleerde grondstoffen. Ze betreffen ook chemicaliën en artikelen die gemaakt zijn van hout, papier, karton en pulp. Zo moet jaarlijks ten minste 30% van de papiervezels afkomstig zijn uit gecertificeerde bossen of moet 75% van de vezels gemaakt zijn van gerecycleerde vezels, houtspaanders of zaagsel, of een combinatie van de 2.

DUURZAAM AANKOPEN VAN KANTOORMATERIAAL

Als alternatief, en voor producten gemaakt van hout/karton, kunt u FSC- of PEFC-gecertificeerde producten kopen.

De criteria van de FSC- en PEFC-labels hebben uitsluitend betrekking op de herkomst van de vezels. Het label garandeert dat de gebruikte houtvezels afkomstig zijn uit duurzaam beheerde bossen.

FSC		FSC 100%: garandeert dat het product uit 100% FSC-gecertificeerde materialen bestaat.
		FSC mix: garandeert dat het product voor ten minste 70% uit verantwoorde vezels bestaat (hout uit FSC-gecertificeerde bossen en/of post-consumer gerecycleerd materiaal). De resterende 30% is afkomstig van niet-gecertificeerd hout dat wel wordt gecontroleerd. Het is dus een mengsel van vezels van verschillende oorsprong.
		FSC recycled: garandeert dat het product gemaakt is van 100% gerecycleerd houtmateriaal.
PEFC		« PEFC-gecertificeerd » zonder gerecycleerd materiaal: garandeert dat het product voor ten minste 70% uit PEFC-gecertificeerde grondstoffen bestaat. De rest komt uit gecontroleerde bronnen.
		« PEFC-gecertificeerd » met gerecycleerd materiaal: garandeert dat het product voor ten minste 70% uit PEFC-gecertificeerde of gerecycleerde grondstoffen bestaat. De rest komt uit gecontroleerde bronnen.
		« PEFC-gerecycleerd » garandeert dat het product voor 100% uit gerecycleerde grondstoffen bestaat.
		« PEFC 100% » garandeert dat het product voor 100% uit PEFC-gecertificeerde grondstoffen bestaat.

DUURZAAM AANKOPEN VAN KANTOORMATERIAAL

4. Nuttige adressen en informatiebronnen

Goed nieuws is dat kantoorbenodigdheden met een milieulabel verkrijgbaar zijn bij de meeste papierhandelaren, zowel in de winkel als online.

- [Oddpaper](#) verkoopt duurzame blocnotes uit gerecupereerd papier.
- [Blauwe Engel](#) is een onafhankelijk en betrouwbaar Duits label dat strenge normen vaststelt voor milieuvriendelijke producten en diensten.
- De labels [FSC 100%](#) - [FSC Mix](#) - [FSC Recycled](#) leggen een beginniveau van kwaliteit in bosbeheer op.
- [Opzoekinstool voor producten met FSC-label](#)
- Producten met de certificatie [PEFC](#) en [PEFC-gerecycleerd](#) garanderen een constant en duurzaam bosbeheer.
- [Gids 2023 van PEFC-gecertificeerde bedrijven](#)
- Het label [NF Environnement](#) vindt u op kwaliteitsproducten met beperkte milieu-impact.
- Het label [Nordic Swan](#) is erop gericht de milieu-impact van productie en consumptie van goederen te verminderen.
- De website [Labelinfo](#) is een Belgische online database voor duurzaamheidslabels. Deze website helpt u om labels beter te begrijpen en te evalueren.
- [Artikel](#) op de website van écoconso (Franstalig) over kantoorbenodigdheden.

